

A close-up, high-contrast photograph of a person's eye. The eye is looking slightly to the right. The iris is a deep, textured brown. The sclera is white, but there is a prominent, white, ribbed prosthetic lens or contact lens covering the eye. The eyelashes are dark and thick. The skin around the eye is fair. The background is a solid, deep blue.

Metodebeskrivelse

SPIL SAMMEN!

Fælles metode og tilgang, til at bygge bro mellem socialpsykiatri og civilsamfund - for at skabe adgang til fællesskaber.

”

Jeg mangler noget her i november og december i år (...) Jeg er ikke deprimeret i samme omfang og på samme måde, som jeg har været i mange år op mod jul – jeg tror, det er vinterbadningen (på et hold, red.), der hjælper mig, så jeg ikke ryger så langt ned.

Borger, Frederikssund Kommune

Spil Sammen!

Fælles metode og tilgang, til at bygge bro mellem socialpsykiatri og civilsamfund
- for at skabe adgang til fællesskaber

Udarbejdet af SUS – Socialt Udviklingscenter 2026

Tekst: Mathias Hulgård Kristiansen og Sussi Maack

Layout: Henriette Nolsøe, STUDIO1+

Foto: Bax Lindhardt, Samuel Kanu, Ty Stange,
Pexels, Unsplash, Freepik og Esbjerg Kommune

ISBN: 978-87-92182-93-7

SUS – Socialt Udviklingscenter

Nørre Farimagsgade 13

1364 København K

www.sus.dk

Projektet er støttet af VELUX FONDEN

Indhold

Hvad er Spil Sammen!? 4

Borgerens vej ind i fællesskaber 8

Socialpsykiatriens vej
– en social recovery-kultur 22

Samarbejde mellem borgere,
socialpsykiatrien og lokalsamfundet 29

Tak til 36

Hvad er Spil Sammen!?

Hvordan kan vi skabe adgang til selvvalgte meningsfulde aktiviteter og fællesskaber i lokalsamfundet for mennesker i psykisk mistrivsel? Og hvordan kan vi understøtte det ved at bygge bro mellem kommunale tilbud i socialpsykiatrien og lokalsamfundet? Disse spørgsmål har været den retningsgivende mission i metodeudviklingsprojektet Spil Sammen!

Spil sammen! Udvikling af en ny fælles tilgang og metode for socialpsykiatri og civilsamfund er et treårigt metodeudviklingsprojekt finansieret af VELUX FONDEN. Med projektet har SUS – Socialt Udviklingscenter i samarbejde med Esbjerg, Frederikssund, Aarhus, Furesø og Rudersdal Kommuner fra efteråret 2022 til foråret 2026 afprøvet og udviklet en samlet metode og tilgang, der kan skabe koblinger mellem den kommunale socialpsykiatri og civilsamfundet.

Tilgangen i Spil Sammen! bygger på et fagligt fundament bestående af to kerneprincipper: Vi arbejder med en **recovery-orientering**, det vil sige at vi altid tager udgangspunkt i borgerens indefra-perspektiv, ønsker og drømme i forhold til meningsfulde aktiviteter og selvvalgte fællesskaber. I denne sammenhæng forstår vi recovery som en social proces, hvor både sociale og materielle vilkår har en betydning. Og så arbejder vi **samskabende**; vi involverer relevante aktører i et systematisk og ligeværdigt samarbejde om at

skabe adgangen til fællesskaberne, på en måde så den enkelte bliver empowered til at kunne have kontrol, handlemuligheder og kræfter til at forme sit eget liv. Og så kollektivet kan løfte i fællesskab. Konkret har socialpsykiatrien i de fem kommuner samarbejdet med lokalsamfundet om at bygge bro til de fællesskaber, som borgere i socialpsykiatrien gerne vil indgå i.

I projektet har borgere, der på forskellig vis får støtte fra socialpsykiatrien, været deltagere og medudviklere. Deres erfaringer og perspektiver har været afgørende for denne rapport. Stor tak til jer!

Med denne metodebeskrivelse ønsker vi at inspirere andre kommuner, tilbud og civilsamfundsaktører til at arbejde sammen om at skabe veje til meningsfulde fællesskaber for mennesker tilknyttet socialpsykiatrien.

Tak til alle, der har været med i Spil Sammen!

God læselyst!

Læsevejledning

Publikationen er bygget op således:

1. **Først** sætter vi fokus på borgerens vej ind i fællesskaber.
2. **Dernæst** ser vi på, hvad det betyder for tilgangen i socialpsykiatrien; hvad er vigtigt at være opmærksom på, hvis man vil have en kultur i socialpsykiatrien, som kan understøtte arbejdet med social recovery i fællesskaber i lokalsamfundet?
3. **Afsluttende** opsummerer vi de vigtigste læringer om samarbejdet mellem borger, kommune og lokalsamfund. På baggrund af erfaringerne fra de sidste tre års samarbejder kommer vi med seks anbefalinger til dette samarbejde.

Undervejs indgår der cases fra deltagerne i Spil Sammen!, som illustrerer, hvordan man lokalt har arbejdet med konkrete greb, elementer eller samarbejder i praksis. I casene fortæller deltagerne hvad de har gjort, hvorfor de så behovet og hvad de fik ud af det. Der indgår også citater fra borgere og medarbejdere, der har deltaget i projektet.

Fakta om Spil Sammen!?

Projektet, Spil sammen! Udvikling af en ny fælles tilgang og metode for socialpsykiatri og civilsamfund er et treårigt metodeudviklingsprojekt finansieret af VELUX FONDEN. Projektet løb fra efteråret 2022 til udgangen af 2025.

I projektet har SUS – Socialt Udviklingscenter i samarbejde med Esbjerg, Frederikssund, Aarhus, Furesø og Rudersdal Kommuner afprøvet og udviklet en samlet metode og tilgang, der kan skabe koblinger mellem den kommunale socialpsykiatri og civilsamfundet.

Målet med projektet har været at arbejde systematisk med, hvordan socialpsykiatri, lokalsamfund og borgere kan arbejde sammen om at understøtte, at mennesker med psykisk mistrivsel får adgang til meningsfulde fællesskaber i civilsamfundet som en del af den enkeltes recovery-proces.

I projektet har der deltaget borgere, som modtager støtte efter følgende paragraffer i serviceloven: § 104 (aktivitets- og sam-

værstilbud), § 107 (midlertidigt botilbud), § 108 (længerevarende botilbud), almenboliglovens § 105 med støtte efter servicelovens § 83 og § 85 (bofællesskab og botilbudslignende botilbud) og § 85 (socialpædagogisk støtte i egen bolig) samt unge (16-29 år) som får vejledning, rådgivning og støtte, fordi de ikke er i uddannelse eller job.

Civilsamfundsaktørerne i projektet har spændt fra lokale kirker, aftenskoler, diverse idrætsforeninger og kulturhuse, til en veteranbilsklub, en craft-klub og en række mere ad hoc- fællesskaber.

Projektet er et af 13 projekter bevilget under to temakald 'Psykisk mistrivsel' fra VELUX FONDEN. I de 13 projekter udvikles nye metoder til et bedre samspil mellem civilsamfundet og det offentlige for at styrke trivsel og handlekraft hos borgere med alvorlige psykiske udfordringer. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd står for en tværgående evaluering af de 13 projekter.

”

Når drømmene bliver hørt, tager motivation og mod form. Gennem et følgeskab, der skaber en tryk proces, og som slipper, når tiden er rigtig, kan borgeren træde videre ud i fællesskabet.

Tina Bruun Olsen, vicecenterchef, Rudersdal Kommune

Borgerens vej ind i fællesskaber

Dette afsnit samler erfaringer om borgers vej ind i fællesskaber. Formålet er ikke at skabe en facitliste, men tværtimod at vise, at der er mange veje til, hvordan borgere bliver inspireret og kan bakkes op i at træde ind i nye fællesskaber. Det er baseret på de observationer, erfaringer og indsigter, som borgere, medarbejdere og frivillige fra de deltagende civilsamfundsaktører har bidraget med i projektet. Intentionen er at give det videre til andre som inspiration og nyttige opmærksomheder i feltet mellem borgere, socialpsykiatriske tilbud og lokalsamfundets fællesskaber.

”

Jeg er sådan en, der snyder, fordi jeg ser ud til at være så velfungerende. Men ADHD'en gør det svært for mig at overskue tilbuddene og de platforme, der tilbyder, fx FOF

Borger, Furesø Kommune

De små skridt mod deltagelse i fællesskaber

Bevægelsen fra at være uden for et fællesskab til at blive aktivt medskaber af det, handler ikke kun om den enkeltes lyst, mod, motivation eller andre indre faktorer. Det handler om at indgå i en sammenhæng, hvor det er muligt at tage bittesmå skridt og gøre sig konkrete erfaringer med deltagelse og fællesskab og med at bidrage. Der er ikke tale om en lineær proces mod mere deltagelse, og den enkeltes proces vil ofte over tid veksle mellem forskellige former for deltagelse, hvor man gør sig forskellige erfaringer med at skrue op og ned for intensiteten og graden af ansvar i fællesskabet. Processen er forskellig fra menneske til menneske og kan derfor ikke sættes på en fast formel, men nogle af de skridt, som deltagerne har oplevet er vigtige, ses i modellen nedenfor:

Den enkelte deltagers proces fra uden for til en del af fællesskabet

At se sig selv som passiv og uden for fællesskabet (ligeegyldig)

At have mod på og oplevelsen af noget at stå op til

At begynde at kunne se sig selv som en del af et fællesskab

At kunne nærme sig et konkret fællesskab

At få positive erfaringer med at være en del af et fællesskab — også selvom det er i en observerende eller prøver rolle

At få positive erfaringer med at hjælpe til med fx helt små ting, og dermed opleve at kunne bidrage og tage ansvar, samt med at lære noget nyt og have betydning for nogen

At få positive erfaringer med i større grad at tage ansvar for konkrete opgaver, gøre brug af egne kompetencer og bidrage med noget

At se sig selv som deltager og medskaber (betydningsfuld og kompetent)

At få positive erfaringer med at være noget for andre og at være en, som andre kan regne med, og med at se sig selv som medskaber, tage initiativ og gøre brug af sig selv og sine kompetencer

At arbejde med at skabe vej til fællesskaber for borgeren hviler på to faglige søjler.

Den ene er **relationen**: Relationsarbejdet i socialpsykiatrien er forudsætningen for, at medarbejderen kan støtte borgerne med deres recovery-proces, og deres vej ind i fællesskaber. I fællesskaberne er det igen relationen til de andre, der er det afgørende for, at fællesskabet opleves meningsfuld. Samarbejdet mellem den enkelte borger og medarbejderne er således både et spørgsmål om at kunne arbejde fagligt med udvikling af relationen og at kunne stille den rette faglige viden til rådighed for borgerens udvikling. At arbejde med relationen handler grundlæggende om at arbejde med opbygning af tillid mellem mennesker. At møde hinanden med åbenhed, tillid og respekt er en forudsætning for, at relationen kan fungere og understøtte den enkeltes recovery-proces.

Den anden søjle er **borgerens ejerskab og selvbestemmelse**; at borgeren selv vælger indhold og retning og bliver mødt med åbenhed og nysgerrighed over for sine ønsker og drømme. Erfaringerne peger på, at motivation bedst vokser, når den tager afsæt i borgerens egne erfaringer og ressourcer – og ikke udelukkende bæres af personalet.

”

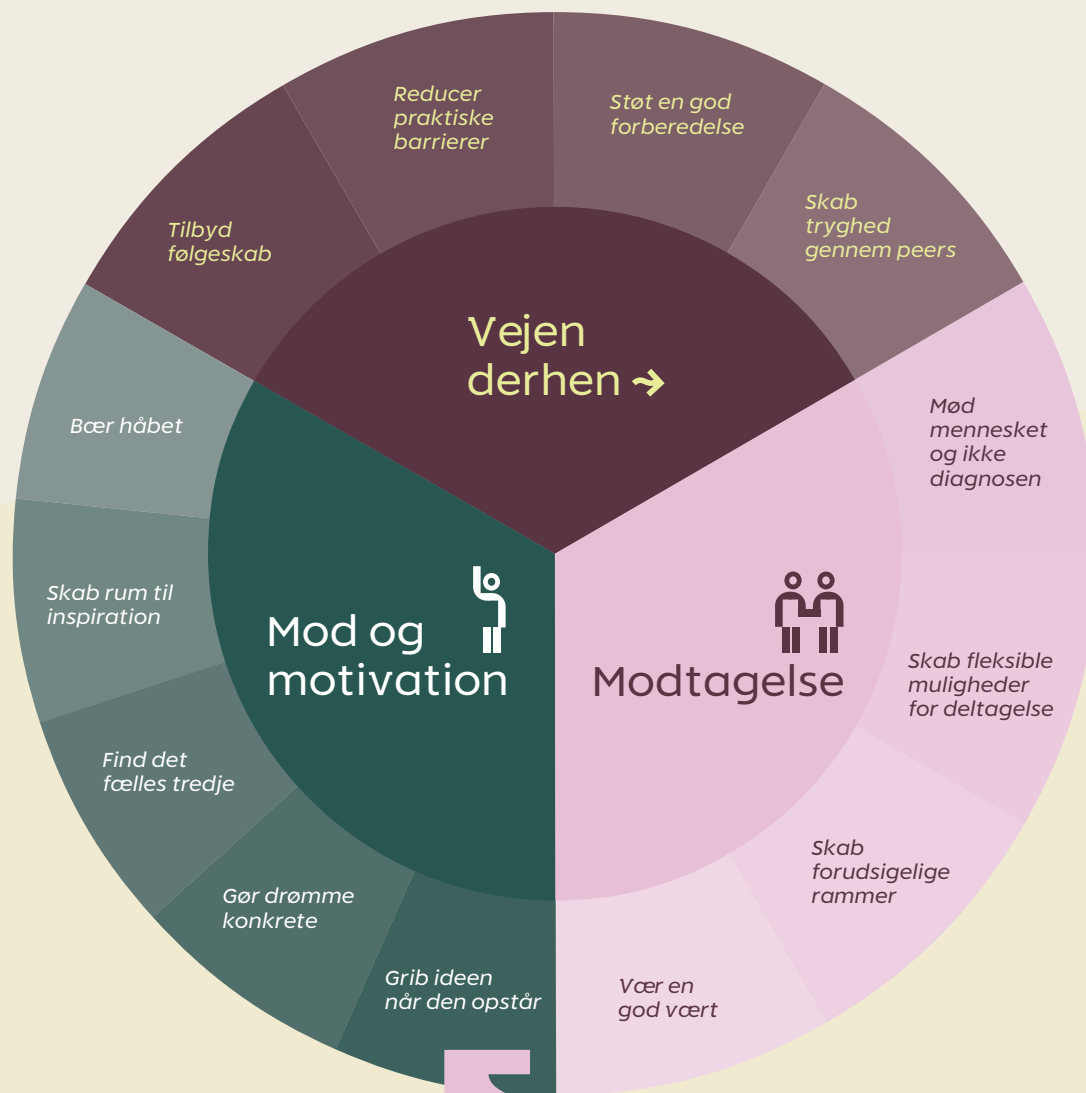
Vi kan ikke uddele en folder og tro, at det kommer til at ske. Det skal bæres af noget relationelt. Det er jo den måde, vi arbejder på.

Trine Anker Larsen, forstander, Skibbyhøj

At understøtte borgerens vej ind i fællesskaber

Vi præsenterer erfaringerne om, hvad der er betydningsfuldt for borgerens vej ind i fællesskaber, som tre faser, der hver for sig kræver opmærksomhed.

Borgerens vej ind i fællesskaber

Greb og elementer

Mod og motivation

Det starter med **Modet** og lysten til at bevæge sig uden for socialpsykiatriens trygge rammer og finde et nyt fællesskab at blive en del af. Det kræver oftest hjælp fra blandt andet medarbejdere; ”vi skal være med til at bære håbet,” som en medarbejder siger. Denne fase handler om, hvordan mod og motivation opstår hos borgere til at deltage i selvvalgte fællesskaber i civilsamfundet. Grebene har fokus på, hvad der tænder gnisten til at tage det første skridt ud af socialpsykiatriens rammer og ind i nye fællesskaber. For mange borgere vil det starte med, at medarbejdere på myndigheds- og udførerniveau spørger ind til borgernes erfaringer med deltagelse, hvad den enkelte er optaget af og finder meningsfuldt. Det kan sætte gang i den proces, der skaber mod og lyst til at deltage i fællesskaber.

Vejen derhen

Næste fase er **Vejen derhen**. Denne fase fokuserer på, hvordan vejen fra motivation til konkret deltagelse bedst kan understøttes. Det handler om de praktiske, sociale og relationelle skridt, der gør overgangen fra socialpsykiatrien til civilsamfundet mulig og overskuelig. Det er alle de praktiske ting; hvilket fællesskab? Er der andre, der vil med? Hvordan kommer jeg derhen? Men det handler også om, at medarbejderne finder ud af, hvilket råderum de har for at understøtte vejen ind i fællesskaber. Mange borgere vil fx have behov for at blive fulgt af enten betalte eller ikke betalte relationer, men i mange kommuner må bostøtter ikke transportere borgere i egen bil.

Modtagelsen

Den tredje fase er **Modtagelsen**. Denne fase handler om, hvordan borgere bliver mødt, når de træder ind i fællesskabets rammer. Fokus er på at gøre dem, der tager imod nye borgere, bevidste om, hvor vigtigt den gode modtagelse er. Grebene retter sig mod, hvordan man som ny bliver mødt på en måde, der gør, at man føler sig tryk, velkommen og motiveret til at fortsætte deltagelsen. ”Hvordan bliver jeg taget imod, og hvad forventer de af mig?” som en borger formulerer sin bekymring.

Mod og motivation

”

Når drømmene bliver hørt, tager motivon og mod form. Gennem et følgeskab, der skaber en tryk proces, og som slipper, når tiden er rigtig, kan borgeren træde videre ud i fællesskabet.

Tina Bruun Olsen, vicecenterchef, Rudersdal Kommune

Grib idéen, når den opstår

Motivation kan være tidsfølsom, og det gør en forskel at være klar til at reagere på en spirende motivation. Når en borger viser en interesse, kan konkrete skridt hjælpe med at omsætte intention til handling.

”

En af plusserne ved at have ADHD er, at jeg får mange idéer, men jeg kan have svært ved at få startet på det. Det angstprovokerende er først, når jeg står i det. Jeg kan have brug for hjælp til at få truffet et valg.

Borger, Furesø Kommune

Gør drømme konkrete

At drømme kan føles uhåndgribeligt, så gør det mere konkret. Dialog om den enkeltes interesser og tidligere erfaringer kan gøre det nemmere at lave mindre handlinger, som kan gøre drømmene mere håndgribelige. Det er vigtigt at opleve, at ens drøm bliver anerkendt og fulgt op på, uanset om drømmen kan blive fuldt realiseret med det samme.

”

Nogen har haft et helt liv, hvor andre har sagt, at 'det kan du ikke'. Det er det, vi kæmper mod til hverdag. At mange ikke tør drømme mere. Men her er vi et sted, hvor vi rent faktisk kan hjælpe dig på vej mod dine drømme.

Michael Petersen, tilbudsleder, Esbjerg Kommune

Find det fælles tredje

Fællesskaber, som er bundet op på en fælles aktivitet, frem for samtale om problemer eller diagnoser, opleves ofte mere givende og engagerende. Det kan være alt fra keramik, sport og skak til det sociale fællesskab i aktiviteterne omkring kaffen og samtalerne.

Skab rum til inspiration

For mange kan det føles uvant at forestille sig, hvilke fællesskaber man har lyst til at deltage i. Erfaringen viser, at når der skabes rum, hvor man i fællesskab kan inspirere hinanden til konkrete drømme og interesser, samt vise, at man godt må have drømme eller bare spirende nysgerrigheder, bliver vejen til at få modet til at drømme kortere.

Bær håbet

Når personalet viser og fortæller, at de tror på en, kan det give det mod, man har svært ved at finde i sig selv. Når man er sikker på, at man har en støtte, der tror på en, kan man gradvist tage ejerskab, i takt med at man oplever sig kompetent til det.

”

Jeg forstår simpelthen ikke, at du orker at blive ved med at spørge mig.

Ung borger til medarbejder i kommunen, der gentagne gange spørger om vedkommendes lyster

Case:

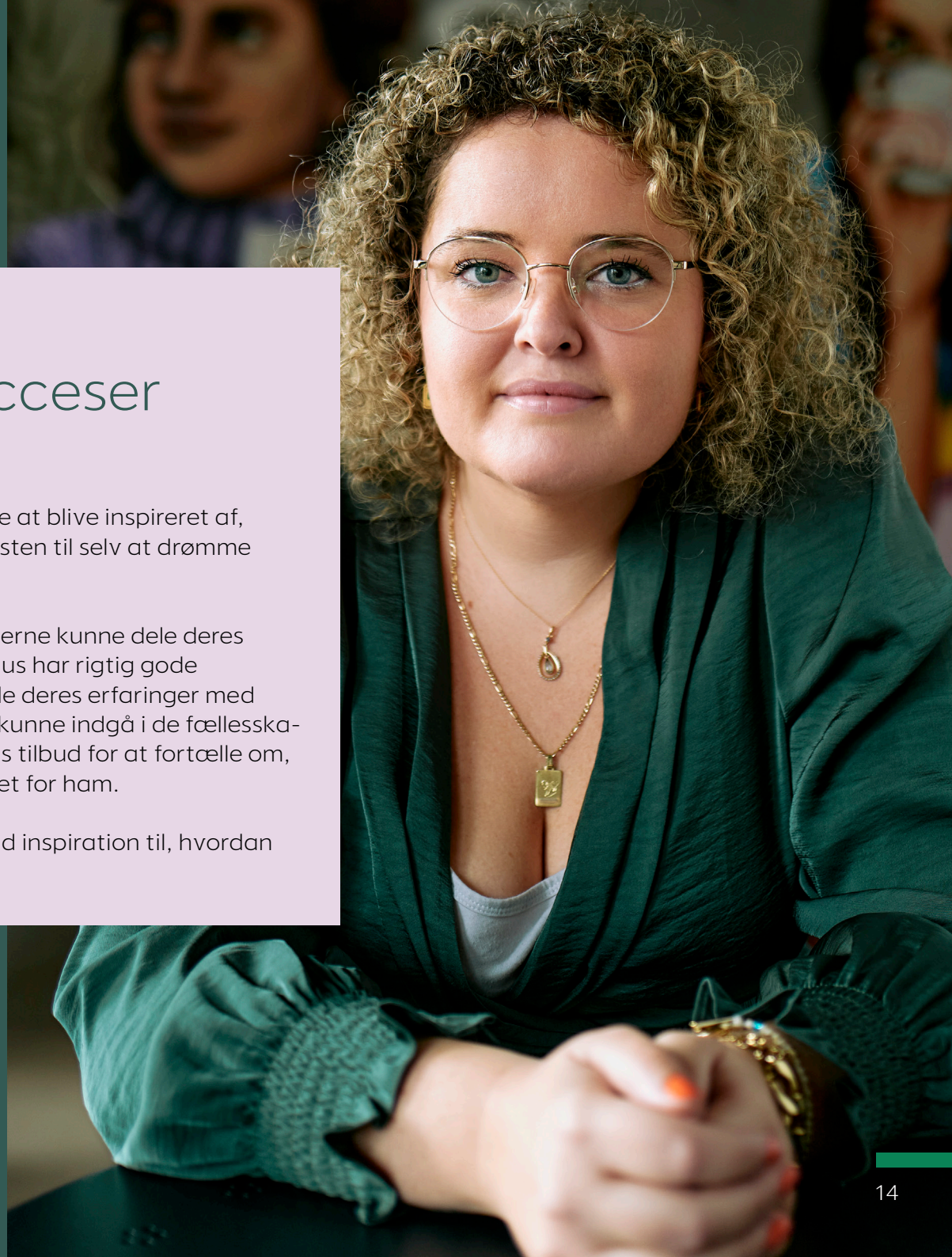
Lad borgerne dele deres succeser

Korsagergården, Aarhus kommune

På Korsagergården har vi opdaget, hvor vigtigt det er for borgerne at blive inspireret af, hvad andre gør. Det er virkelig der, vi kan se, at de får modet og lysten til selv at drømme om at komme ud i fællesskaber.

Undervejs i Spil Sammen! har vi afprøvet forskellige veje til at borgerne kunne dele deres succeser og lade sig inspirere af hinanden. En af de ting vi i Aarhus har rigtig gode erfaringer med er at invitere borgere fra andre tilbud ind for at dele deres erfaringer med et job eller en fritidsaktivitet. De fortæller, hvordan deres vej til at kunne indgå i de fællesskaber har været. Fx er 'Lars' blevet inviteret ind på tre af kommunens tilbud for at fortælle om, hvordan han fik job og en fritidsinteresse – og hvad det har betydet for ham.

Det giver andre en tro på, at de selv kan – og samtidig en værdifuld inspiration til, hvordan det kan gribes an. *"Hvis du kan, så kan jeg også".*

Case:

Spil Sammen café

Boligerne Dronninggårds Allé og Birkerød Parkvej, Rudersdal kommune

Vores erfaring er at for borgere i den psykosociale indsats kan det være svært at gå fra drømme om fællesskaber til at blive en aktiv del af fællesskaber. Men på Dronninggårds Allé og Birkerød Parkvej oplevede vi med Spil Sammen caféerne hvordan små, trygge fællesskaber kunne være med til at skabe stien fra drøm til virkelighed. Vi har erfaret, at når der er noget, borgerne selv ønsker, har de også meget større lyst til at afsøge det. At høre hinandens drømme, håb og gode erfaringer er inspirerende og motiverende til selv at forsøge.

Med Spil Sammen caféen skaber vi et trygt rum og proces, hvor vi tager udgangspunkt i borgernes egne drømme og afsøger, hvordan de på sigt kan realisere drømmene, uden at vi nødvendigvis bruger flere medarbejdertimer. En Spil Sammen café varer en lille time og har fundet sted løbende på Dronninggårds Allé. Her samler vi borgere på Dronninggårds Allé og Birkerød Parkvej med en lille håndfuld ansatte på de to steder og øvrige relevante aktører som fx medarbejdere fra kulturområdet eller det lokale aktivitetscenter.

Vi starter med en runde om, hvilke aktiviteter folk har været til siden sidst. Vores erfaring er, at det er inspirerende at høre, hvad andre har deltaget i, og at det giver en mod på, at man også selv kan. Samtidig får dem, som har været afsted, mulighed for at fortælle om deres erfaringer, og vi bliver sammen klogere på, hvad der virkede godt og dårligt. Derefter fortæller dem, der har lyst, hvilke ønsker og drømme de har til aktiviteter og fællesskaber. For at gribe idéerne går vi hurtigt videre til at tale om, hvordan det kan sættes i gang, og om der er andre, der vil være med. Ofte er der flere, der kobler sig på en idé undervejs, så de i fællesskab kan prøve det af.

Vi runder altid en Spil Sammen café af med at spise sammen. Det har vist sig at være vigtigt. Først og fremmest giver det et større fremmøde, men det sætter også gang i samtalerne mellem borgerne. En samtale, som ikke er faciliteret eller er foran 10 andre. Samtidig har den forgangne time udstukket en retning og en dagsorden, som viser sig at køre videre i de uformelle samtaler over fx pizzaen.

Vejen derhen

Tilbyd følgeskab

Følgeskab er en helt central nøgle til deltagelse; det skaber tryghed og sikrer, at borgeren kommer afsted på en tryk måde. Den konkrete måde at sikre følgeskabet på skal varieres fra borger til borger, og være mulig at variere alt efter borgerens resourcer den pågældende dag.

Reducer praktiske barrierer

Praktiske udfordringer som transport, økonomi eller usikkerhed omkring aktiviteten kan opleves så uoverskuelige, at de i praksis gør, at man ikke kommer afsted. Når disse barrierer håndteres, er erfaringen, at borgere lettere tager initiativ og engagerer sig.

Støt en god forberedelse

At starte i et fællesskab kræver meget, så sørg for at borgeren kender sted, rute og mennesker på forhånd. Det kan være at besøge stedet flere gange eller se billeder fra stedet, så borgeren kan forestille sig, hvordan det er at gå ind og at indgå i fællesskabet. Det kan også være, at man har hilst på andre i fællesskabet inden.

Peers skaber tryghed

Det giver tryghed, når man ved, at der er andre i fællesskabet, der har det ligesom en.

Case:

Vi bringer, andre hjælper

Korsagergården, Aarhus kommune

Følgeskab er tidskrævende, men essentielt for mange borgere. Men følgeskabet kan også udvikle sig over tid.

På Korsagergården har vi en beboer, 'Allan', som er meget interesseret i frimærker. Han ville gerne deltage i en frimærkeklub i området. I starten gav vi ham følgeskab både til og fra klubben, med transport begge veje. Efter en periode var han blevet tryk ved stedet og fællesskabet. Vi udviklede i samtale med ham følgeskabet, så vi gav følgeskab og transport til klubben, og så tog Allan selv en taxa hjem.

Efter i længere tid at være kommet i klubben er han nu begyndt at køre hjem med et af de andre medlemmer, som alligevel bor i området, for et beskedent beløb. Allan har været i klubben i ca. tre år nu, og er kommet der fast hver mandag i alle tre år.

For Allan og for os, som personalegruppe, har den gradvise udfasning af følgeskabet gjort, at Allan har kunnet få mere selvstændighed og ejerskab over sin deltagelse i fællesskabet, og at vi har kunnet se, hvor meget det kan gøre for borgerens recovery-proces at understøtte med følgeskab i en kortere periode.

Case:

Sy-kursus for 1 ud af 67

Klintegården, Frederikssund kommune

Nogle gange har mange borgere de samme interesser, og nogle gange er der kun én borger der ønsker at gå til en særlig aktivitet. På Klintegården havde vi en beboer, 'Else', som brændende ønskede at få hjælp til beklædningssyning. Umiddelbart en udfordring at respondere på et menneskes særlige ønske.

Med lidt research opdagede vi, at det lokale 'Syhjørnet' tilbyder kurser. Det blev til at Else kunne komme på et aftenskolekursus i dagtimer hver onsdag formiddag. Else var lykkelig og meget engageret i sine syprojekter – en gang imellem med lidt hjælp fra hendes aktivitetskoordinator til hjemmeopgaver.

Transporten til og fra kurset kunne forenes med transport af andre beboere. Else blev hver gang godt modtaget af underviseren på holdet. Der var både opmærksomhed på behovet for at blive skærmet – og behovet for at være en del af gruppens sociale relationer og traditioner. Blandt andet at indgå i en ordning med at skiftes til at købe morgenbrød og lave kaffe til holdet.

Nyttig viden: I aftenskoleregi kan der tildeles handicaptimer til underviser, hvis en kursist har særlige behov.

Modtagelse

Mød mennesket og ikke diagnosen

Det er vigtigt at blive mødt som menneske, der har en interesse, frem for som ens diagnose. Samtidig er det rart, når nogen i fællesskabet har kendskab til ens særlige behov og adfærd på forhånd, da det kan være med til skabe trygge rammer, hvor forskellig adfærd kan rummes.

Fleksible muligheder for deltagelse

Deltagelse er ikke en lige progression; nogle dage og perioder kan være gode og andre dårlige. Det er vigtigt, at man ikke kommer til at føle sig forkert eller udenfor, hvis man i en periode ikke deltager eller deltager på en mindre aktiv måde.

Skab forudsigelige rammer

Forudsigelighed mindsker barrieren for at deltage markant. At man kan læne sig ind i genkendelige rammer, rutiner og mennesker er afgørende for at skabe tryghed. Medarbejderne kan i samarbejde med de deltagende borgere arbejde med at gøre rammer meget tydelige og visuelle, så de er lette at afkode og blive fortrolige med.

Vær en god vært

At blive taget godt imod – hver gang man kommer – er vigtigt. En del af det gode værtskab er at tage aktivt imod alle deltagere hver gang, at se inklusion i fællesskabet som en langstrakt proces og at give mulighed for, at man kan trække sig uden dårlig samvittighed og deltage igen, når man har modet.

”

Der blev taget godt imod os, da træneren og de andre spillere præsenterede sig. Det gjorde at man ikke var bange for at spørge om noget.

Borger, Frederikssund kommune

Case:

Peers giver følgeskab og inspiration

Trinbrættet, Esbjerg kommune

Med afsæt i egne levede erfaringer kan peers ofte genkende tegn på mistrivsel, før borgeren selv kan sætte ord på dem. De kan se, når “noget er ved at falde sammen”, og støtte borgeren i at sortere tanker og reaktioner, også når sproget ikke rækker. På den baggrund ansatte Trinbrættet to peers i projektet Spil Sammen!. Vi har brugt peers med et særligt fokus på at understøtte borgernes vej ind i fællesskaber. En vigtig del af arbejdet handler om at støtte borgeren i at opbygge og træne den sociale tærskel – fra små hverdagsinteraktioner, som at tale med kassedamen i Netto, til deltagelse i mere forpligtende fællesskaber. Indsatsen tager altid udgangspunkt i borgerens tempo og præmisser. Peers har mulighed for at tage sig tid og arbejde gradvist. Det handler om at understøtte borgerens ønske om at udvikle sig og kunne indgå i sociale relationer og fællesskaber.

Konkret understøtter peers borgeren i at forberede sig til fællesskaberne ved at

tage afsæt i interesser og motivation inden for hjemmets rammer, som kan bringes med ud i civilsamfundet.

Nogle gange kan det handle om at finde noget at byde ind med i en samtale, øve i at tale om egne interesser, eller hvordan man indleder en samtale, så fokus flyttes fra spørgsmål som: ‘Hvad laver du?’ til ‘Hvad kan du lide at lave – hvem er du?’ Vi har gode erfaringer med, at peers indtager en rolle som borgerens stemme i det første møde med civilsamfundet.. Når peers deltager i gruppeforløb eller fællesskaber, indtager de rollen som gode værter: De inviterer ind i fællesskabet, stiller spørgsmål og er opmærksomme på små signaler på, at en borger trækker sig eller bliver utryk.

Peers spiller en vigtig rolle i modtagelsen af nye deltagere. De byder velkommen, introducerer sig selv og tydeliggør, hvad en peer kan tilbyde. Samtidig forklarer de, hvordan fællesskabet fungerer i praksis – rammer, pauser og muligheder for

indflydelse på indholdet.

Et centralt element i peer-rollen er følgeskab. Følgeskab handler ikke kun om samtaler og motivation, men også om konkret, fysisk støtte. Det kan fx være, at peeren henter borgeren hjemme, følges til aktiviteten, deltager undervejs og følger borgeren sikkert hjem igen.

Vores erfaringer viser, at peers kan bidrage med en særlig opmærksomhed på borgers trivsel og recovery, som supplerer den fagprofessionelle indsats. Peers kan ofte opfange tegn på mistrivsel tidligt og skabe en tryk ramme, hvor borgeren tør udfordre sig selv socialt.

Når borgeren ikke står alene i mødet med nye mennesker og nye rammer, øges sandsynligheden for deltagelse og fastholdelse. En peer kan fungere som en vigtig bro mellem borger og civilsamfund – og som en relationel støtte, der giver plads til udvikling i et tempo, som borgeren kan være med til.

”

Min motivation var, at det kunne være et springbræt til at få lidt blod på tanden til at træde ind i andre interessefællesskaber. Men i første omgang var det, vi laver, underordnet... Det vigtige var at vi mødes i et trygt fællesskab, og at jeg her kan øve mig i at sige højt, at jeg synes, det er lidt svært.

Borger, Furesø Kommune

Socialpsykiatriens vej – en social recovery-kultur

Når man i socialpsykiatrien vil lykkes med at skabe adgang til meningsfulde fællesskaber for den enkelte borger i socialpsykiatrien, kræver det, at man arbejder med det systematisk og tænker det som en helt central del af den pædagogiske opgave. Det kræver både brobygning, samskabelse og relationsarbejde med lokalsamfundet. Og det kræver tæt samarbejde med den enkelte borger om håb og drømme – og hvordan vi samarbejder med borgeren om at realisere det. Det stiller spørgsmålet; hvordan bliver borgerens sociale recovery-proces arbejdet ind i kulturen og mindsettet i socialpsykiatrien – fra det enkelte tilbud op til den kommunale ledelse?

”

Når vi som et socialpsykiatrisk tilbud vælger Spil Sammen! til, så er det et aktivt valg. At gøre det til et aktivt valg betyder, at vi anerkender alle samarbejdspartnere som ligeværdige. Vi skal have som mantra, at recovery-orienteret rehabilitering er overliggeren, og at vores opgave er at facilitere det mellem-liggende, turde manøvrere i kaos og have fokus på at samle trådene – alt sammen så borgere får adgang til meningsfulde fællesskaber.

Michael Petersen, tilbudsleder, Esbjerg Kommune

At arbejde med at samskabe om adgang til meningsfulde fællesskaber hviler på:

1. et mindset om social recovery; det er ved at indgå i fællesskaber, at man kommer sig.
2. en ydmyghed i forhold til borgene; det er deres ønsker og drømme til eget liv og oplevelse af det meningsfulde i fællesskaber, der skal bane vejen. Det skal man ikke gøre sig til smagsdommer over.

Dette skal ikke ses som et brud med den socialfaglige pædagogiske opgave. Tværtimod. Det er en orientering, hvor empowerment, selvbestemmelse og social recovery står forrest. Samtidig er det en tilgang, hvor det pædagogiske arbejde skal være opsøgende i forhold til den enkelte borger.

En faglighed, der skal bakkes op af ledelsen

At arbejde med at understøtte fællesskaber både lokalt på det enkelte tilbud i socialpsykiatrien og ud i lokalsamfundet tager tid. Det kræver prioriteringer af medarbejderressourcer og kan udfordre arbejdstidsregler. Desuden indebærer det en anden tilgang til ens arbejde – fra at være omsorgsgivere i et lukket system til at facilitere fællesskaber og tro på, at borgerne ved at indgå i dem, kan opnå en recovery. Det bliver en anden pædagogisk opgave. Ledelsen skal prioritere tid, ressourcer og selv gå foran. Jo højere den ledelsesmæssige prioritering er forankret, jo større sandsynlighed for forandring.

”

Fra et mellemliderperspektiv er det en massiv udfordring at finde modet til at træffe en beslutning om at ville forpligte sig til metoden. På den ene side har du hele årsagen til, hvorfor du bestrider din stilling, altså din motivation for at styrke fagligheden og dermed tilbuddet til borgeren. På den anden side har du det krydspres, du står i, i forhold til en stram økonomisk ramme og myndighed som bestiller af opgaven. Men min erfaring viser, at der ikke findes en mellemvej, det kræver commitment, at man vil det, helhjertet. Det ombærer, at man inddrager, koordinerer og afsætter den nødvendige tid til at kunne løse sine forpligtelser, som medarbejder.

Michael Petersen, tilbudsleder, Esbjerg Kommune

Handleplaner sætter rammerne

I praksis vil den enkelte borgers handleplaner sætte rammerne for, hvordan og i hvor høj grad man i et tilbud kan arbejde med borgerens sociale recovery. Ofte er sagsbehandleren den første, borgeren møder, når der er behov for støtte. Her defineres passende indsatsområder og støtteniveau. Borgerens erfaringer, håb og drømme i forhold til at deltage i fællesskaber skal være et tema i udredningen, på linje med andre temaer. På den måde vil borgeren allerede her blive mødt med interesse og nysgerrighed for pågældendes sociale recovery-proces.

”

At borgere i psykisk mistrivsel indgår i meningsfulde fællesskaber ved vi nu har betydning for den enkelte borgers recovery-proces. Derfor vil det være oplagt, at borgeren allerede ved visitationssamtale og udredning hos sagsbehandler også bliver spurgt til erfaringer, håb og drømme omkring deltagelse i fællesskaber, på linje med øvrige temaer i udredningen. Jeg kunne håbe på, at det ville højne et tværgående og ledelsesmæssigt fokus på betydningen af social recovery, og dermed også åbne flere muligheder for samskabelse.

Trine Anker Larsen, forstander, Frederikssund Kommune

Fællesskaber som en faglighed

At skabe veje til fællesskaber er en pædagogisk faglighed. Det kræver viden og indsigt om, hvordan man griber folk i deres interesser, hvordan man kan hjælpe med at inspirere, og hvordan man kan bygge broen ind i fællesskaber på en måde, så det føles sikkert for den enkelte at deltage.

Vejen mod recovery og ind i fællesskaber er ofte fyldt med omveje, og når det er svært, er det hjælpsomt, at andre tror på det og er med til at bære håbet om, at de måske på sigt kan komme hen til det mål, de har sat.

At arbejde med social recovery og at skabe vej til meningsfulde fællesskaber for den enkelte er derfor også et opsøgende arbejde. Som medarbejder vil det ofte kræve, at man opsøger borgerne med nysgerrighed for deres interesser, drømme og med inspiration og muligheder for deltagelse i fællesskaber, der kunne være interessante for den enkelte.

Erfaringen fra Spil Sammen! viser, at det – som med borgerens vej ind i fællesskaber – er en proces at lykkes med at etablere en kultur og et mindset, der i hverdagen understøtter den enkelte borgers sociale recovery i fællesskaber.

Case:

Samarbejde med kirkerne 85-team

Furesø kommune

I 85-team i Furesø havde vi svært ved at få øje på de almene fællesskaber vi kunne knytte an til og åbne op for deltagelse af vores borgere. Men så fik vi øje på den lokale kirke som en mulig samarbejdspartner, og de var meget interesseret.

Det har været et nemt samarbejde med åbne arme fra begge sider. Kirken har ressourcerne og et 'socialt hjerte' – og de vil gerne inkludere flere mennesker i kirkens aktiviteter. Lige nu er det mest præsterne, der bidrager, men vi vil gerne række ud efter menighedsrådet. Samarbejdet med kirken er spirende og positivt og fuld af potentiale.

Inden vi begyndte samarbejdet, forstod vi ikke rigtigt hinanden. Borgerne er blevet meget positivt overrasket over at møde præsterne i fx værestedet. Borgernes og medarbejderes fordomme om kirken er blevet afkræftet. Den skepsis, de havde, blev mindsket, fordi de kunne opleve præsterne som helt almindelige mennesker – iført jeans og kasket og en oprigtig lyst til at lytte. Omvendt har præsterne fået større forståelse for en målgruppe, de prøvede at nå, men ikke vidste hvordan.

Det har været essentielt hurtigt i processen at få præsterne på besøg, der hvor borgerne er, for at sætte ansigt på hinanden og fjerne de fordomme, begge parter havde om hinanden.

Konkret kommer præsterne på besøg på et af værestederne i kommunen, hvor de enten står for højtlesning og samtaler om historierne eller kommer ud og snakker med de borgere, der har lyst. Præsterne har også inviteret på rundvisning i kirken og tilbyder, ligesom med alle andre, at borgerne altid kan komme og snakke, hvis de har brug for det. Men vi ser mange flere muligheder for samarbejdet, som kan rumme alle mulige forskellige aktiviteter.

Case:

Kor med Vikingerne

IF Vikingerne, musikskolen og Ungekontakten i Frederikssund Kommune

En gruppe unge fra Ungekontakten (Socialpsykatri og Jobcenter for unge mellem 16-29 år) manglede et fællesskab de kunne være en del af. Flere af dem fortalte, at de gerne ville noget med kor og sang.

Vi etablerede derfor et nyt samarbejde mellem Ungekontakten, den lokale musikskole og IF Vikingerne om et ugentligt kor. Koret tilbydes til alle sårbare borgere i kommunen og har i skrivende stund 8-10 faste deltagere.

IF Vikingerne er en lokalafdeling af Idræt For Sindet, der tilbyder idrætsaktiviteter til voksne med psykiske udfordringer. I Klintegården (bosted i Frederikssund kommune) har vi gennem mere end 25 år haft et samarbejde med IF Vikingerne. Vi har over årene samarbejdet om mange forskellige arrangementer som fx krolfturnering, og samarbejde om konkrete idræts-hold.

Vi brugte IF Vikingerne til koret, fordi de har stor erfaring med at skabe gode rammer for fællesskaber for mennesker med psykiske udfordringer. De har kunnet binde det hele sammen og har været med til at sætte en ramme for den gode modtagelse af deltagerne, så de føler sig velkomne og set – hver gang. Samtidig har deltagelsen fra IF Vikingerne gjort at korelæreren, har været tryk i år der var nogen, som kunne hjælpe, hvis en af deltagerne på holdet skulle blive dårlig.

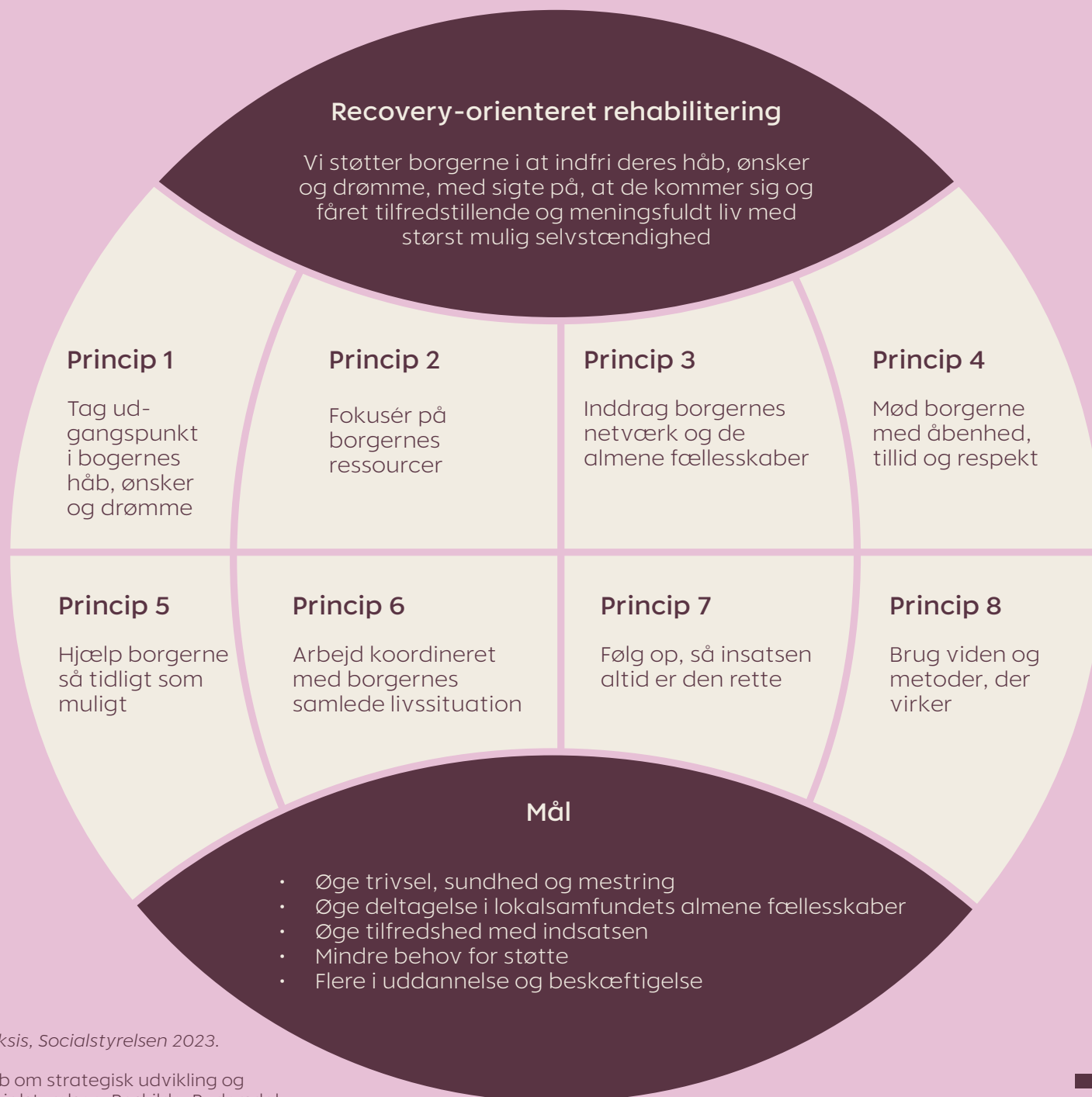
Via musikskolen har det været muligt at udvælge korelæreren nøje på baggrund af hendes store engagement, erfaring med mennesker med psykiske udfordringer og sin baggrund som sygeplejerske.

På koret har de tydelige rammer og den gode modtagelse, bidraget til at der er skabt et fællesskab, hvor man er gode til at tage hånd om hinanden. Det har været helt essentielt at have to til at facilitere koret – en instruktør fra IF Vikingerne og musiklæreren. Det giver en meget vigtig fleksibilitet, at vi har to facilitatorer. Det betyder i praksis, at hvis en deltager fx kommer for sent og skal hjælpes ind, eller en får et angstanfald, så er der en til at tage sig af det, samtidig med at koret fortsætter.

Otte principper for en recovery-orienteret rehabilitering

I Spil Sammen! arbejder vi med afsæt i recovery-orienteret rehabilitering. Tilgangen tager afsæt i borgerens håb, ønsker og drømme for dermed at kunne støtte borgeren i at leve et mere meningsfuldt og selvstændigt liv. Grundantagelsen er, at alle kan få det bedre. Spil Sammen! baserer sig på Socialstyrelsens forståelse af recovery-orienteret rehabilitering, som beskriver otte retningsgivende, faglige principper for praksis til at arbejde med et samlet mindset om recovery-orienteret rehabilitering.

Kilde: *Recovery-orienteret rehabilitering – vejledning til praksis, Socialstyrelsen 2023.*

* De otte principper er udviklet under initiativet 'Partnerskab om strategisk udvikling og omlægning af socialpsykiatrien'. Et partnerskab mellem Socialstyrelsen, Roskilde, Rudersdal, Herning og Randers Kommuner og med PwC som leverandør.

”

Da jeg kom første gang hos Vikingerne til svømning, var jeg lidt nervøs og var glad for at have en medarbejder med fra Skibbyhøj. Jeg føler, at der her er plads til vores forskelligheder både ung som gammel. Der var særligt en medarbejder, der var god til at tage imod mig og gjorde, at jeg følte mig tryk. Hun virkede interesseret i mig og spurgte tilpas ind til mig og mine erfaringer med idræt generelt. Jeg har efterfølgende været afsted alene men vil også gerne tage af sted til svømning sammen med andre.

Borger, Frederikssund Kommune

Samarbejde mellem borgere, socialpsykiatrien og lokalsamfundet

Hvordan kommer socialpsykiatrien i gang med at samarbejde eller samskabe med tilbud i lokalsamfundet – og omvendt? Det er naturligvis oplagt at starte ved de ønsker, som borgerne formulerer – og tage kontakten derfra. Men måske dukker der ikke konkrete ønsker eller idéer op; så må arbejdet starte med at skabe idéer sammen og kunne 'se noget for sig'. Nogle steder rakte socialpsykiatrien ud til den lokale aftenskole – og i fællesskab udviklede borgere, socialpsykiatri og aftensskole kurser i fx madlavning. Andre rakte ud efter kirken – og i samarbejde med menighedsråd og kulturmedarbejdere udviklede der sig fælles aktiviteter. Andre startede brobygningen med at 'åbne socialpsykiatrien op' og invitere gæster på matriklen. Det skabte kendskab, naboskab og gjorde afstanden mindre.

Et godt samarbejde mellem socialpsykiatrien og en aktør fra lokalsamfundet for-

udsætter, at alle parter oplever en gevinst ved samarbejdet. Og det er naturligvis helt forskelligt, hvad udbyttet er. På den ene side skaber samarbejdet nye veje til deltagelse for mennesker i socialpsykiatrien, omvendt får foreningen nye deltagere, folkeoplysningen kan oprette nye hold, og kirken opbygger nye relationer.

Hvad er på spil, når man samskaber veje ind i fællesskaber?

At indgå i fællesskaber er ikke altid lige til. Der vil altid være noget på spil for den enkelte borger, der skal indgå, for det fællesskab, der skal åbne op, og for de medarbejdere, der skal gribe deres pædagogiske rolle an på en ny måde. Når man arbejder **samskabende** med at bygge bro ind i fællesskaber, er det vigtigt at være opmærksom på, hvad der er på spil for den enkelte – og at man kan være åben om sine bekymringer.

”

Frivillige organisationer slår sig op på, at de skal være inkluderende for alle, også for psykisk sårbare, men det synes jeg ikke, de er her i fodboldklubben. Der mangler nogen, der er opmærksomme på, at man fx kan starte et hold for psykisk sårbare. Foreningerne siger nogle gange, at de gerne vil være inkluderende, men de mangler en hjælpende hånd eller nogen, der er initiativrige nok til at tage det ansvar ... Foreningsfolkene skal oplyses om, hvordan det er at være psykisk sårbar, og der skal sidde nogle nøglepersoner, der er initiativrige, opmærksomme og ansvarlige for det brede inkluderende fællesskab.

Borger, Furesø

Mange forskellige former for fællesskabende aktiviteter

Undervejs i Spil Sammen! er det blevet tydeligt, at man kan arbejde med fællesskabende aktiviteter på mange måder.

Vi har kategoriseret de forskellige tilgange i følgende syv typer:

1: Afvikle enkeltstående arrangement på egen matrikel for beboere

2: Afvikle enkeltstående arrangement på egen matrikel med lokalsamfundsdeltagelse

3: Skabe aktiviteter for målgruppen ude i lokalsamfundet

4: Skabe aktiviteter for målgruppen ude i lokalsamfundet

5: Bevæge sig ud i lokal samfundet (øvebane i at komme ud af socialpsykiatriens matrikler).

6: Skabe vej ind i etablerede aktiviteter i lokalsamfundet

7: Skabe aktiviteter for målgruppen ude i lokalsamfundet med adgang for alle

6 anbefalinger

til samarbejdet mellem borgere,
socialpsykiatrien og lokalsamfundet

I **Spil Sammen!** er der gjort mange erfaringer med forskellige typer og grader af samarbejde mellem borgere, socialpsykiatri og lokalsamfund. De erfaringer har deltagerne i projektet været med til at skrive om til seks anbefalinger til konkrete samarbejder og til at opbygge en kultur for samarbejde.

1. Man skal opdyrke kendskab og dyrke sprækkerne

Samarbejde opstår sjældent af sig selv – det skal opdages og plejes.

Det er ikke nødvendigvis en masse i lokalsamfundet, der står klar til samarbejde – selvom socialpsykiatrien vil. Erfaringen er, at man skal opsøge de steder, hvor der allerede er nysgerrighed og åbenhed. Når lokalsamfund og socialpsykiatri begynder at se hinanden som ressourcer, bliver adgangen til meningsfulde fællesskaber lettere.

Eksempel fra Spil Sammen!:

Et bosted begyndte at låne deres lokaler ud til et lokalt yogahold – og beboerne fik, med støtte fra personalet, mulighed for at få en plads på holdet.

2. Se samarbejdet som en faglig kerneopgave

Godt samarbejde kræver faglighed, tid og ansvar.

Samarbejdet med civilsamfundet skal forankres som en del af kerneopgaven i kommunen. Det kræver, at medarbejdere fra kommune og civilsamfund har viden om hinandens virkeligheder og arbejdsformer – og at der er tydeligt ansvar for at holde forbindelsen levende.

Eksempel fra Spil Sammen!:

En medarbejder i kommunen eller på botilbuddet har, som en del af sit arbejde ansvar for at danne overblik over og skabe forbindelse til lokale aktører.

3. Skab plads til alles stemmer og ejerskab

Samarbejde lykkes bedst, når alle oplever at have reel indflydelse.

Det er vigtigt at arbejde med forskellige veje til at få alles stemme hørt – både borgerne der er tilknyttet socialpsykiatrien og de ansatte og frivillige i civilsamfundet. Borgerne har en central stemme i, hvilke samarbejder der giver mening – og hvordan de bedst kan indgå i dem. Men samtidig skal det passe til ansatte og frivillige i civilsamfundets hverdag og muligheder.

Eksempel fra Spil Sammen!:

Mange finder det svært at lade sin stemme blive hørt på et formaliseret bestyrelsesmøde, derfor har IF Vikingerne arbejdet med at man kan få indflydelse på mange forskellige måder – både til møder og over en kaffe i køkkenet.

4. • Vær gensidigt nysgerrige, risikovillige og fleksible

Samskabelse kræver, at man starter nysgerrigt – ikke med færdige løsninger.

Gode samarbejder opstår, når kommune og civilsamfund er åbne for hinandens perspektiver, udfordringer og muligheder. Det kræver, at alle parter har vilje til at starte forfra og træde ud af sine egne perspektiver. For at lykkes er der brug for tid at opbygge relationer mellem kommune og civilsamfund, nysgerrighed og mod til at afprøve nye veje og vilje til at justere undervejs, også uden at kende udfaldet på forhånd.

Eksempel fra Spil Sammen!:

Det er nødvendigt at være åben for at tilpasse sig individuelle behov – og det gælder både for de ansatte i kommunen og i civilsamfundet. Bæredygtigt samarbejde kræver, at alle er åbne for at tilpasse sig.

5. • Overvej nøje, hvad det nye fællesskab skal vide på forhånd

Relevant viden skaber tryghed – men for meget viden kan skabe afstand.

Hvorvidt der skal deles viden om psykisk sårbarhed på forhånd, afhænger af konteksten og af, hvad der giver bedst mening for både borger og fællesskab. Mange borgere ønsker at deltage på lige fod med andre, uden at deres sårbarhed er i fokus.

Hvis der skal formidles viden om psykisk sårbarhed til fællesskabet, så inviter borgere til at besvare spørgsmål og formidle den nødvendige viden ud fra deres egne erfaringer. På den måde skaber man et ligeværdigt møde fremfor et fagprofessionelt oplæg.

Eksempel fra Spil Sammen!:

”Hvad hvis han får et ’anfald’ på min vagt?” Spørgsmålet kom fra en frivillig forening og var udtryk for ønsket om at være klædt på og vide, hvordan man håndterer enhver situation på den bedste måde. En borger havde denne kommentar: ”Det er vigtigt, at den, der afholder kurset, er informeret om, at en kursist har en psykisk sårbarhed. Men resten af holdet behøver nok ikke at vide det”.

6. • Tilpas forventningsafstemning og formalisering til de konkrete behov

Der findes ikke én rigtig model for samarbejde.

Forventningsafstemning og formalisering skal tilpasses det konkrete samarbejde. Det er vigtigt, at medarbejdere kan handle fleksibelt og følge borgerens nysgerrighed, uden at samarbejdet bremses af unødige aftaler og formelle krav. De mange eksempler fra Spil Sammen! viser tydeligt, at der ikke er én rigtig måde at organisere samarbejdet – derimod viser fleksibilitet sig at give de bedste samarbejder.

Eksempel fra Spil Sammen!:

I nogle tilfælde er der ikke behov for formelle aftaler. Fx da en borger i Århus ønskede at blive en del af en frimærkeklub, krævede det kun løbende forventningsafstemning mellem klubben og botilbuddet. Modsat har man på en aftenskole i Furesø etableret et madlavningshold for et botilbuds borgere. Her er man indgået en formel samarbejdsaftale og holder løbende evalueringsmøder.

Et systematisk samarbejde

I Spil Sammen! har vi arbejdet med at systematisere samarbejder mellem den kommunale socialpsykiatri og andre lokale aktører.

Det kan fx handle om et formaliseret samarbejde, hvor socialpsykiatrien og en aftenskole aftaler rammerne for et samarbejde; gensidige forventninger og opgaver, opfølgning, økonomi osv. (se eksempel på partnerskabsaftale s. 37)

Projektets deltagere peger på mange fordele:

- Det forpligter! Og hvis vi ikke forpligter os på hinanden, så lykkes samarbejdet ikke.
- Det skaber tydelighed, gennemsigtighed og sikkerhed, at aftalerne er nedskrevne.
- Der opbygges en fælles erfaring i at samskabe på tværs.
- Der kan arbejdes gradvis med udfasning af socialpsykiatriens understøttelse af borgernes deltagelse i foreningsaktiviteter.

Case:

Samarbejde med aftenskolen

85-team, Furesø kommune

I Furesø fandt vi ud af at vi havde mange borgere, som gerne ville være en del af et fællesskab, der havde noget med mad at gøre. Men vi kunne ikke i 85-teamet selv stå for et madlavningshold og fandt derfor på at række ud til den lokale aftenskole.

Sammen med aftenskolen har vi nu kørt et madlavningshold i mere end et år. For mange af vores borgere var det vigtigt at holdet var for ligesindede og ikke alment. De ville gerne have en tryk øvebane i at begå sig i fællesskaber.

Holdet er blevet et trygt fællesskab, hvor vores deltagere kan indgå i det omfang de har energi og lyst på dagen. De kan trække sig uden at der bliver sat spørgsmålstejn ved det, hvis det er det de har brug for. Der bliver ikke spurgt ind til deltagernes udfordringer, men der er skabt et rum, hvor mange deler deres udfordringer – og deres interesser og glæder.

Det uformelle rum underviseren har skabt i kombination med et trygt undervisningsrum har gjort holdet til en stor succes. En af de vigtigste årsager til at vi er lykkedes med det her hold er underviseren. Hun har skabt det trygge og hyggelige rum deltagerne og deres fællesskab kan blomstre i. Samtidig bidrager vi med en medarbejder betalt af Furesø kommune, hvis deltagelse dels skaber en tryghed hos underviseren i at der er en fagperson til at tage sig af eventuelle udfordringer. Og dels kan vedkommende understøtte undervisningen og madlavningen, så deltagerne får mulighed for at trække sig og maden alligevel bliver lavet.

Det har været helt essentielt for fællesskabet at det har været den samme underviser og medarbejder hver gang. Det har skabt en genkendelighed og tryghed for deltagerne.

Case:

Amerikanerbiler, mad og livemusik

Klintegården, Frederikssund kommune

Hvad skal vi invitere pårørende og lokalsamfund ind på vores matrikel til? På Klintegården er en af vores beboere meget fascineret af store gamle amerikanerbiler, og han havde et stort ønske om at få en køretur i en amerikanerbil, som var ejet af en medarbejder. Deres tur sammen blev afsættet for, at vi arrangerede et event med amerikanerbiltræf på Klintegården.

Amerikanerbiler og deres ejere samt beboere på Klintegården og deres pårørende blev inviteret til træffet via diverse Facebookgrupper, med tilmelding til en aktivitetskoordinator på Klintegården. Klintegårdens café stillede sig til rådighed med aftensmad til alle gæster; spareribs, pølser, coleslaw og kold kartoffelsalat. Amerikanske cookies til kaffen og amerikansk livemusik i haven fra kl. 17.00 til 20.00. Der blev rejst pavilloner, serveringstelt og pyntet op med amerikanske flag, balloner og vimpler i træer og buske.

Første gang vi holdt eventet, kom der ca. 20 biler på besøg. I løbet af aftenen var der mange beboere, både sammen med og uden personale, der fik køreture i de fantastiske biler rundt i Frederikssund by. Allerede ved afslutningen af dette event gav både beboere, gæster og medlemmer af musikbandet udtryk for, at det burde gentages næste sommer. Siden har vi afholdt eventet to gange.

2. event havde samme koncept – men der var flere biler, flere gæster, og flere beboere deltog i køreture, både alene og sammen med personale. Vi havde fået skabt en genkendelighed og tryk i arrangementet.

3. event havde igen samme koncept – og denne gang var der helt overvældende 34 biler og mange flere gæster – nu også naboer til Klintegården, der havde set opslag på Facebook eller hørt rygter i lokalområdet. Omkring 150 portioner mad blev der langet over disken, og endnu flere beboere var deltagende end de tidligere år.

Tak til alle, der har deltaget i Spil Sammen!

Først og fremmest en stor tak til de mange borgere, der har deltaget i Spil Sammen! med deres tid, erfaringer og drømme.

VELUX FONDEN

Frederikssund Kommune
Klintegården
Skibbyhøj
Ungekontakten,
(Socialpsykiatri for unge)
Støtte og Udvikling,
(Socialpsykiatri for +30 år)
IF Vikingerne
Frivillighedskonsulent
Skibby bibliotek
Skibby idrætsklub
Frederikssund Musikskole
Frederikssund Ungdomsklub
Frederikssund Krolf Team
Brown's Pitstop
Syhjørnet v./Karna Jørgensen
Amerikanerbilernes ejere

Furesø Kommune
85-team
Kirkerne i Farum Sogn
Kirkerne i Værløse Sogn
FOF København og Nordsjælland

Rudersdal Kommune
Boligerne Dronninggårds Allé
Boligerne Birkerødparkvej
Huset på Sporet
Rudersdal kultur
AOF

Esbjerg Kommune
Esbjerg Familie- & Firmaidræt
Movin
Momentum
Floorball for Alle
Yoga
Pickleball
Hal Fællesskabet

SEPE: Halfællesskabet i Bramming
Svømmestadion Danmark
Klinik Indre Ro & Balance: NADA-café
eSport Esbjerg
Loop Fitness Esbjerg: Loop – Det Aktive fællesskab
Esbjerg Tennisklub

Ribe Fritidscenter: Det Aktive Fællesskab
og Det Stærke Fællesskab
WKing George Ombold
GoYoga Bramming
Yoga By Lykke
KFUM's Sociale Arbejde, Ribe
KFUM's Sociale Arbejde / Cafe Finns Paraply
Café Kig Ind

Aarhus Kommune
Center for Botilbud, Aarhus Kommune
Korsagergården
Lindely
Åbyhøj Kirke
Viby Frimærkeklub
Loop Fitness
Aktivitetstilbud Kragelund
Røde Kors
OmBold Aarhus
FOF Aarhus
Frivilligcenter Århus
Danhostel Risskov

Bilag: Eksempel på partnerskabsaftale (Med På Holdet)

Aftalens partnere:

- Med På Holdet -

Navn:

Mail:

Opstart pr. (dato)

Tlf Nr:

(forening) og Med På Holdet-
har pr. indgået partskab om udvikling
og drift af (aktivitet)

Aftalens indhold (beskrives tydeligt):

1. Sted og Tidspunkt for
2. Ansvarlig for tilbuddet
3. Lokaler/ Inventar / Udstyr
4. Tilmelding
5. Målgruppe
6. Daglig drift
7. Kommunikations platform
8. Opfølgning

Finansiering af opgaven, som aftalen omfatter:

1. Økonomi
2. Kontingent /struktur
3. Sponser ansøgninger / fundraising
Organisering og ledelse af partnerskabet:
9. Videreudvikling af holdet
4. Frivillige
5. Reklame
6. Navn, LOGO - SLOGAN?
7. Aftalen ophører ikke, men medarbejderne fra CFS trækker sig mere og mere, når der er kommet frivillige instruktører. Der vil herefter løbende være opfølgning, for at sikre trivsel.
8. Kontraktændringer:

9. Aftalens varighed og ophør:

Der er opfølgning....

11. Kontraktændringer sker kun ved indkaldelse af begge samarbejdspartnere.

12. Andre bemærkninger:

Revideret:

Partnernes underskrift og dato